

Helsingin kiertotalousklusterin kelpoisuustyökalu ehjänä irrotettujen rakennusosien tuotekelpoisuuden määrittelyyn

Rakentamisen kiertotalouden
ajankohtaispäivä 16.11.2023

Kelpoisuuden osoittamisen menetelmät

Uudelleen käytettäville rakennustuotteille:

1. Rakennuspaikkakohtainen varmentaminen

- rakennushankkeeseen ryhtyvän/suunnittelijan on selvitettävä rakennuspaikkakohtaisesti, että tuote täyttää sitä koskevat olennaiset tekniset vaatimukset
- päteväksi katsottu selvitys voi perustua esimerkiksi vapaaehtoiseen sertifikaattiin, tutkimusraporttiin, laskentaan tai ulkopuolisen tahon tekemään lausuntoon
- viimekädessä rakennusvalvoja päättää, onko esitetyt kirjalliset selvitykset riittäviä

2. CE-merkintä (käytössä poikkeustapauksissa)

- kun purkutuotteen haltija haluaa
- kun harmonisoidun tuotestandardin piirissä olevaa markkinoille saatettavaa uudelleen käytettävää rakennustuotetta jatko käsitellään siten, että vähintään yhden perusominaisuuden arvot/luokat muuttuvat

Tuotemäärittelyt osana rakennuspaikka-kohtaista varmentamista

- Helsingin kiertotalousklusterin toimesta on julkaistu tuotemäärittely-työkalu hyödynnettäväksi rakennuspaikkakohtaisessa varmennuksessa tietyille tyypillisille uudelleen käytettäville rakennustuotteille
- Kansainvälisessä ReCreate hankkeessa, jossa TTY mukana, laaditaan tuotemäärittelyjä erilaisille betonielementeille
- RTS:n vetämässä UURAKET-hankkeessa laaditaan myös tuotemäärittelyjä uudelleen käytettäville rakennustuotteille mukaan lukien purettujen rakennustuotteiden vaarallisten aineiden päästötarkastelut
- Näillä tuotemäärittelyillä ei tule olemaan viranomais määräysten statusta, mutta ne helpottavat yhteisen näkemyksen hakemisessa kun rakennusvalvonnalle osoitetaan uudelleen käytettävien rakennustuotteiden kelpoisuutta aiotussa rakennuskohteessa

Mistä klusterin työkalussa on kyse?

- Excel-taulukot summaavat yhteen toimenpiteet, joilla ehjänä irrotettujen rakennustuotteiden kelpoisuuden voi osoittaa rakennusvalvojalle tietyissä uudelleenkäytön käyttökohteissa.
- Mahdollisia toimenpiteitä ovat alkuperäisten tuotetietojen selvittäminen, silmämääräinen arviointi, standardien taulukkoarvot, mitoituslaskelmat, työmaalla tehtävät mittaukset ja laboratoriotestaukset.
- Käsittää seitsemän yleisesti uudelleen käytettävää rakennustuotetta:
 - Poltettu tiili
 - Kalkkiehkekatiili
 - Liimapuu
 - Teräs
 - Ikkunat
 - Ovet
 - Savikattotiili

Työkalun jatkokehitys

- Työkalun on tarkoitus laajentua kattamaan uusia tuoteryhmiä ja se kehittyy jatkuvasti tavoitteena mm. tarvittavien selvittelyjen helpottuminen kuitenkin rakentamisen turvallisuudesta ja toimivuudesta tinkimättä.
- Työkalun kehittäminen ja ylläpito tapahtuu jatkossa kiertotalouden eri tahoista koostuvan ohjausryhmän ohjauksessa.

Uudelleenkäytön muistilista:

- Ole rakennusvalvontaan yhteydessä hyvissä ajoin ja selvitä, miten kelpoisuuden yksityiskohdat ratkaistaan.
 - Rakennuspaikkakohtaisessa varmennuksessa kunnan rakennusvalvojalla on oikeus päättää, mitkä selvitykset voidaan katsoa riittäväksi.
- Vaikka tuotekelpoisuuden osoittaminen tietyille ominaisuuksille vaikuttaisi itsestään selvältä (esim. silmämääräinen tarkastus tai aiempaan käyttöön perustuva kokemusperäinen arviointi), tulee tieto arvioinnin tuloksista toimittaa rakennusvalvojalle kirjallisesti.
- Kysy vinkkejä ja tukea asiantuntijoilta. Tuotekelpoisuuden osoittaminen on kiertotalouden kanssa toimiville uutta, mutta kokemuksia ja apua on jo tarjolla!

Kiitos!

Työkalu löytyy Kiertotalouden kirjastosta:
<https://testbed.hel.fi/kiertotalous/kirjasto/>

Lisätietoa ja apua on tarjolla! Olethan rohkeasti yhteydessä työkalun ylläpitäjään:

Antti Koponen
Rasek Consulting Oy Ltd
p. +358 50 414 0082
anttiantero.koponen@gmail.com